

Observatoriulu ese de done ori in septemana, M reurea si Sambat'a.

Pretiuu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dnuu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a in laintrulu monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — lu strainatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci. — Numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu III.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la a dou'a si a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriulu“ in Sibiu.

Nr. 25.

— Sibiu, Mercuri 26/7 Aprile. —

1880.

Convocare.

Nr. prot. 17/1880.

Conferinti'a prealabila a jurisconsultiloru romani din Transilvani'a in siedinti'a tienuta in Clusiu la 28 l. c. luandu la desbatere seriósá, din tóte punctele de vedere, proiectele de lege in cestiunea agraria din Transilvani'a, a emissu o comissiune spre pregatirea unui memorandum, carele se va luá din nou la desbatere in un'a a dou'a conferinti'a a jurisconsultiloru romani din Transilvani'a si partile adnecse. S'a decisu mai departe, cá acésta conferinti'a se se tiená in 11 Aprile st. n. in Sibiu la 4 óre d. a.

Subscrisii insarcinati de conferinti'a tienuta in acestu obiectu, facu prin acésta apelu càtra toti dd. jurisconsulti romani, rogandu'i cá cu privire la momentuositatea obiectului se binevoiésca a participá cu totii la susu atins'a conferinti'a.

Din siedinti'a conferintiiei prealabile, tienuta in Clusiu la 28 Martiu 1880.

Dr. Ratiu m. p.,
presiedinte.

Dr. Aureliu Isacu m. p.,
notariu.

Noulu proiectu de lege agraria feudala.

Titulu datu acestui proiectu de càtra ministeriu tiene, cá scopulu seu este, cá processele de natura urbariale si de comassatiune din Transilvani'a si din cele patru municipie Crasn'a, Solnocu med., Zarandu si alu districtulu Cetatiei de Pétra se fia simplificade si accelerate. Cu alte cuvente, cá dela 1854 pana astadi este timpulu supremu, cá processele acelea se se curme odata.

In 1 §. ministeriulu propune cá tóte acelea processe se se intende si decida in modu incuisitoriu ascultandu judecatoriulu pe partile interessate si pe martori, adunandu si documentele necesarie.

Din acestu §. se vede cumcá principiulu incuisitoriu e introdusu in tóte cestiunile vitali ale poporului, si dreptulu nemarginitu de a face tóte cercetarile oficióse este depusu in man'a judecatoriului esmisu.

Déca organele statului aru fi la noi la inaltimea chiamarei loru, asia precum sunt ele de exemplu in Germani'a, séu chiaru si in Cislaitani'a, atunci amu fi pe deplinu multumiti cu principiulu incuisitoriu; dar' abuserile observate pe terenulu cercetariloru oficióse din care a publicatu câteva si diariulu d-vóstra, si va poté publicá pe de 10 ori mai multe, dicu aceste inpregiurari ne face a nu avea incredere in cercetarile oficióse, cu atátu mai virtosu, fiinducá acestu §. nu sustiene dreptulu partideloru de a se apará séu representá prin advocati séu prin alti inpoterniciti. — Pretensiunea poporului, cá se póta fi representatu in tóte afacerile urbariali sumarie prin neadvocati, este pe deplinu justificata cu acea inpregiurare, cá elu de multe-ori nu capata advocatu in apropiere, séu nu póte purtá spessele acestuia, séu surprinsu din partea domnloru comassatori, cu comissiunea in frunte, nu are tempu fisicu de a'si aduce advocatu; in asemenea casuri ori-care cetatiénu, care a cetitu legile urbariali si are o instructiune óre-care, i póte ajutá momentanu si cu distinctiune la pretiuiiri (estimari) classificari de mosii si alte functiuni de espertu ilu póte representá totudeauna.

§. 5. Az 1871 LV. t. cz. 18 §-anak modositásával a tagositás eszközlendő, ha a tagositás kivanak birtoka a tagositando határnak egy negyedtet teszi.

De si in unele casuri comassarea se póte justificá cu promovarea interesseloru economice, ea inse totudeauna si preste totu lovesce in dreptulu de proprietate alu singulariloru, si fara calcarea in picióre a acestui dreptu, nu se póte duce niciodata in deplinu, decátu cu invoirea tuturoru proprie-

tariloru din orice comuna ce se ocupa de comassare pentru aceea vedemu, cá cu càtu va fi mai respectata ide'a dreptului si a proprietatieri intr'o tíera, cu atátu locuitorii ei sunt mai straini de ide'a comassariloru. — Este inse pe deplinu constatatu, cá fericirea si prosperitate locuitoriloru unei tieri nu depinde nicidecum dela comassarea proprietatiloru immobile.

Se luamu de exemplu Franci'a, unde chiaru si in casuri de ereditate immobilele se inpartu intre eredi in natura, éra intregulu ei arealu este inpartitu in 138 de milióne parcelle, pre candu suprafi'a Austro-Ungariei este divisata numai in 80 milióne parcelle, si se punemu intrebarea: déca relative la susu atins'a inprejurare, va cutezá cineva se afirme, cá poporulu austro-ungaru este mai bogatu si mai fericitu, decátu alu Franciei? Din contra, déca mai póte fi vorba astadi in Europ'a de vreo fericire si prosperitate a poporului, apoi aceea numai in Franci'a se mai afla.

Asia dara, precum s'a disu si mai susu, comassarile fortiate nu se unescu cu dreptulu de proprietate, pentru aceea, in Germani'a — de si poterea feudaliloru a fostu, mai este si astadi fórte mare, totusi acestia n'au fostu in stare a esoperá aducerea unei legi de comassare, care se silésca pe majoritati a se supune minoritatiloru.

Unele staturi germane au permis comassarea numai candu toti proprietarii unei comune si-au datu invoirea la aceea; altele au pretinsu doue din 3 parti ale posesiunii cá conditiune sine qua non, pentru cá se póta esecutá separatiunea, precum se dice acolo, éra cele mai puçine staturi s'au indestulatu cu majoritati absolute ale posesiunii, dara si acestea au pusu alta conditiune, dela care s'a facutu dependenta comassarea, adeca: constatarea folóseloru comassatiunii prin organele statului, care se potu asteptá dela una asemenea arondare (Verkoppelung, Separation, Arondirung).

Pe aceste principie este basata si patent'urbariale din anulu 1854 prin care monarchulu nostru voise a descurcá si regulá definitivu, tóte raporturile agrarie dintre seniorii feudali si dintre poporu. Anume §. 59 alu acelei legi imperatesci tiene curatu si respicatu, cá comassarile se potu face séu numai cu invoirea tuturoru locuitoriloru comunei, séu celu puçinu se fia representate $\frac{2}{3}$ parti ale proprietatiloru.

Dispensatiunea acestui §. basata mai multu pre o specie de ecuitate, decátu pe dreptu, a fostu totusi primita de càtra tóte nationalitatile acestei patrii, si nu s'a facutu in contra-i exceptiuni nici in diet'a din Sibiu in anulu 1863/4, nici in cea din Clusiu in 1865, nici de càtra municipiele ardelene. — Inse indata ce s'a introdusu dualismulu, feudaliu fortia atatea legi si ordinatiuni favorítóre loru in obiectulu comassariloru, in càtu tí-se parea cá in acésta tíera nu mai locuesce nimeni, decátu numai cele vreo 9—10 mii de familii feudali privilegiate boieresci, nemesiesci. Asia din multele decrete, ordonantie, instructiuni publice si presidiale rezervate se amintimu la loculu acesta singuru ordinatiunea ministeriala ddtó 6 Maiu 1872, care in 12 Februariu 1876 s'a cassatu si prin acésta s'au deschisu tóte portile la abuseri strigatóre la ceriu. — (Vedi si casulu descrisu in Nr. 13 alu „Observatoriulu“.)

Articolulu 54 din legea anului 1871, in §. 18 statorise in contra patentei din anulu 1854, cá nu cu doue din trei, ci cu una din trei parti ale hotarului se póte cere comassarea. Éra proiectulu de lege ce ne stá astadi de inainte, merge si mai de parte si fortiédia arondarea in favórea unei minoritati, considerandu si prescriesele §. 6 asia posiede una a cincea parte din hotaru ($\frac{1}{5}$).

Se va dice póte la loculu acesta, cá arondarile trebuie considerate din punctu de vedere economicu si cá interesele statului pretindu de multe-ori dela

singulari sacrificiu, care se compensédia insutitu prin folósele ce resulta din arondari pentru statulu intregu.

Ce e dreptu, punctulu economicu satisface fórte multu pe toti aceia, cari prin arondari devinu domni absoluti preste agrii de aratu, preste livedile, fenatiele, pasiunile cele frumóse a le poporatiunei rurale, castigade tóte cu robote si sierbitute de secolu si cu vali de sange versatu in tóte resbóiele portate pentru patria, si adesea numai pentru conservarea privilegiiloru aristocratice; dara apoi poporulu se se dea in schimbu pentru locurile sale fertile numai cóste secate de arsiti'a sórelui cá si de torentii apelor, rozóre, surpaturi de dealuri, baracii apatóse cu rogozu si pipirigu, locuri paduretie unde se facu macesie si porumbele.

Ce se tiene de interesele statului, acelea numai atunci s'aru satisface, déca s'ar luá in considerare folósele majoritatieri locuitoriloru, éra nu numai comoditatea, privilegiulu si bunastarea unoru minoritati neinsemnate.

Si óre cu respectu la interesele statului, cine merita o considerare mai mare din partea legislatiunei, poporulu, care dá cea mai mare dare de sange, séu feudaliu? Cine apara mai multu interesele statului, ale tronului si esistenti'a ambeloru? Poporulu care numera 2 milióne un'a suta nouedeci mii suflete, séu feudaliu cu 10 mii de familii ale loru??

Mai departe, cine platesce darile cele mari, cine póta greutatile publice si comune, cine sustiene biseric'a si scól'a? cine platesce datoriile statului si cine dá pânea de tóte dilele acelor multime cá de 50—60 mii oficiali ai statului, miliónele de cetatieni séu càtiva domniori ai feudaliloru?

Pentru-ce se resfatia neintreruptu si fãra niciunu temeiu o classa inpotenta a poporatiunei, care nu va scapá nici tíer'a de muscali, nici nu va intemeia o Ungari'a mare, dupa cum viséza poetii, nici nu va duce tíer'a in vecii veciloru la independenti'a absoluta, la care aspira partid'a cea mare kossuthiana?

§. 3. Alu proiectulu de lege tiene, cá dupace dela prim'a instantia va fi esitu sententia relativa la permissiunea de a se comassá hotarulu, recursu la curtea suprema cá instantia a 3-ea se póte face numai, déca curtea de apellu (inst. 2) va fi schimbatu sententi'a primei instantie.

Déca vomu luá in considerare, cá cele mai multe sententie ale tablei regesci apelate la curia, acolo se modifica in urm'a apelatiuniloru; déca vomu cumpani bine inpregiurarea, cá cei mai multi judecatori dela tabla (curtea de apellu) sunt parte fosti domni pamentesci si cei mai multi de nationalitate magiara si acestia interessati in cauza parte de a dreptulu, parte prin consangeni si amici; cumpanindu mai departe inpregiurarea, cá elementulu celu mai numerosu din Transilvani'a adeca Romanii, sunt cei mai reu representati la acésta judecatoriia de mare insemnate, pentru cá cei trei—patru judecatori romani disparu cu totulu in multimea celorulalti, — dispositiunea prin care se restringe dreptulu de apelatiune este din tóte punctele de vedere nedrépta. De altumentrea insusi poporulu magiaru din Transilvani'a se plange destulu cá elu este representatu reu la instanti'a a dou'a, din cauza cá acolo predomina tare elementulu feudalu.

§. 7 dice, cá parti de padure si alte locuri care pana acum n'au fostu cultivate separat, potu fi scutite de sub obligarea de a fi comassate, déca proprietariulu va documentá, cá asia le póte cultivá mai cu folosu.

In §-ulu acesta zace o tendentia ascunsa, pentru cá statorindu §. 21 din art. de lege 55 ex 1871, cá padurile nu formédia obiectu de comassare si sustienenduse valórea acestui §. si mai de parte, n'ar pótea avea doritorii de comassari nici o cauza de a se teme, cá padurile loru

cele vaste și fără pretiu voru cădea canduva sub comassari.

Eu cred că intențiunea §-lui merge intru acolo, că câte o parcelă de pădure mai bună se o scôta de sub arondare, era cealaltă parte se le arondeze așa. că se pôta dá pentru fenatia și pentru agru de aratu în schimbu pădure, ceea ce ar fi cea mai mare nenorocire pentru poporul românesc și secuiescu.

De urmarile cele rele ale acestui §. numai așa ar putea scăpa poporul, deca acela §. s'ar emendá așa, că în locu de agri, fenatie și livedi se se pôta dá pădure numai cu condițiune, deca s'aru în voi ambele parti.

§. 8. Are întielesulu, că tôte așa numitele poiene, fenatie, pasiuni, agrii de aratu, câte se afla răspandite printre păduri și codrii, în munti și la siesuri se se pôta luá séu în schimbu, séu pe bani și a se dá proprietariului pădurei.

Deca acestu §. ar trece în putere de lege, s'ar comite cea mai mare hotia cu proprietatea poporului. Éca pentru ce? După cum scimu 3 din cinci parti ale arealului Transilvaniei sunt munti și locuri muntóse. Scimu mai departe, că tôte locurile aratóre și de cósă ale locuitorilor asediați prin munti, sunt facute cu cele mai mari sacrificii și nu într'unu anu séu doui, ci în sute de ani, — din pădure verde séu din codrii. Aceste locuri așa numite lazuri, secaturi, uricături, estirpatiuni (ung. irtovány) în multe parti ale țerei au trebuit se fia curatite și de petrii, câte de unu jumetate cotu și mai afundu în pamentu, pentru că posesorii lor se pôta trage brazde preste ele, séu se le pôta pface în fenatie roditóre.

Cunosc multe comune în Transilvani'a și mai alesu în muntii Giurgiuului și ai Ciucului în Secuime, unde țieranulu care possede astadi 20 jugere fenatiu și aratóre pfacute din codrii, nu le aru dá de voia bună pentru mai multe sute jugere de pădure, nu dicu, pentru că o atare pădure ori nu se pôte folosi de locu, séu cu atâta greutate, în câtu nici într'o generațiune nu ar aduce atâta venitu, pe câtu aducu acele 20 jugere într'unu singuru anu.

Deca acestu §. s'ar primi, atunci trei din cinci parti ale locuitorilor acestei țieri aru fi pe deplinu espatriate, că-ci în fiacare comuna muntósa s'ar putea luá dela poporu araturile, fenatiile înpartite prin pădurile domnesci și în loculu lor li s'ar dá păduri. — Cu acestea păduri muntenii aru putea muri de fôme cu copii cu totu, séu aru fi siliti a luá lumea în capu, de órece lazuitulu e înpreunatu cu munca grea și cu spese enorme, pre care poporul nu le mai are astadi.

Mai departe e a se luá în considerare, că nu fiacare pădure se pôte pface cu folos în aratoriul séu cositoriu, fiindu că acésta depinde dela pozițiunea locului, deca e față séu dosu; dela mestecatur'a pamentului, că-ci deca partile varóse sunt în cantitate mai mare decâtu humulu, atunci plantele se ardu și atare locu nu e bunu nici de fenatiu, nici de aratoriu.

Totu asemenea stau comunele aflatóre pe muntii apuseni și în tôte comitatele, la care se provóca ministrulu în motivarea proiectului seu. Precum veduramu, în acestu §. este scrisa sententi'a de mórte a poporului munteanu, românesc și unguerescu.

Deca feodalii voiescu a'si comassá pădurile, binevoiesca a pasi cu țieranulu la tērgu pentru parcelele lazuite și aflatóre în pădurile lor și a'i dá pentru ele acelu pretiu, pre care ilu pretinde țieranulu cá proprietariu, era nu precum l'ar statori doui — trei esperti alesu, precum vomu vedea mai la vale și ospetati bine la mēs'a domnescă.

§. 9 țiene, că de aci încolo se se aplică numai geometrii cu diploma, calificati și prin praxe.

Pâna acum a fostu unu adevratu scandalu, ce s'a comis cu alegerea geometrilor, pentru că ori care a potutu promite ceva folóse domnului pamentescu de pre spinarea sermanului țieranu, acela a fostu alesu de ingieriu comassatoriu; de aceea vedemu, că în cestiunea inginerilor, chiaru și cei mai mari adoratori ai comassarilor, precum e de exemplu Prosché, scriu unele cá aceste: „Dem Bauer ist nicht zu verargen, indem er einem Operate kein grosses Vertrauen entgegenbringt, dessen Verfasser und Bestättiger tagtäglich bei seinem Gegner zu Tische sitzen und von ihm soutenirt werden.“

La §. susu citatu e de lipsa unu amendamentu, care se țiene că pe geometru se'lu aléga ambele parti, care cere comassarea și care o respinge, era deca nu se potu învoi, se decida majoritatea de voturi.

Afirmarea feodalilor, că numai ei au dreptulu de a alege pe ingieriu, de óre-ce numai ei tlu platescu, nu e basata pe adevér. Dar' óre miile de dile de lucru pe cari trebuie se le faca

țieranulu încependu dela introducerea ingineriului pâna la tragerea ultimelor brazde la tablele cele noue nu sunt bani? Ori a permis cineva cererea țieranului, că se se amâne prestarea dilelor pâna după culesulu cucurudiului, séu pâna după seceratululu graului? Nici decum!

Elu a trebuit se faca dilele de lucru cu cea mai mare dauna în economi'a sa atunci, cându ia demandatu ingieriu operatoriu, alesu de senioru în contr'a vointiei majoritatiei locuitorilor și chiaru în contr'a majoritatiei posesiunei!

Caus'a celor mai multe rele, acelor mai multe insielatiuni comise prin arondari, zace în alegerea ingineriului, că-ci alesu fiindu elu de către domnulu feudal, nutritu și patronatu de către acest'a, precum dice E. E. G. Prosché, a trebuit și trebe se faca și vre-unu contr'a servitiu, care se se manifeste mai la tôte segregările și comassarile din țier'a nóstra!

§. 10 vorbesce despre esperti. Deca poporul ardélenu ar fi o turma de oi, duse un'a câte un'a la macelaritu, nice atunci nu s'ar prepará cu mai multa cutedianția și nerusinare nimicirea lui, decum s'ar întemplá prin radicarea paragrafului din cestiune la putere de lege!

Nimicu nu e mai momentosu în decursulu arondarilor, decâtu estimările, clasificările și statorirea planului de împartire.

Pentru acestea funcțiuni se alegu pâna acum esperti, ómeni speciali (szakertök) de către ambele parti și numai în casulu cându parerile acestor'a diferu, se alege unu expertu decideriu de către judele emisu. De si acésta alegere mai totdeauna se face după placulu feodalilor, totusi lor nu le mai convine susu atins'a dispozițiune, că-ci ei voiescu a'si prepará unu asternutu multu mai avantajosu, adeca domni adunati în consiliulu municipal, alegeu trei séu mai multi esperti, totu domnealoru acasa, în comuna mai alegeu doui; era către cu acesti 5 esperti domnesci poporul nu pôte alege de câtu doui, prin urmare tôte cestiunile supuse decisiunei espertilor, se voru resolvá pe placulu domnilor, cari sunt în majoritate în tôte adunarile municipale și în tôte comisiunile. Cu ajutoriulu acestor esperti se voru estimá și clasificá locurile țieranului așa, că acesta în scurtu timpu se devina proletariu. Cu acesti esperti se potu espatri'a în lini'a prima toti muntenii cu secui cu totu, era restulu poporatiunei doui, trei ani mai tardiu va luá lumea în capu, fiindu-că comassarile și segregările nu voru fi alt'a, decâtu ocupatiuni comunice.

La §§-ii 11 și 12 numai reflectediu nimicu, ci facu apelu la întregu poporul din Ardélu, romanj, secui, unguri, rogandui se'si deschida pungile; era daca nu voru avé bani gat'a, se ridice înprumuturi câtu de oneróse și în ruptulu capului se faca din tóta țier'a tabula-rasa, arondându dēluri, munti și păduri în folosulu boierului; era după ce voru terminá cu acea operațiune și după ce pe mosiile lor se voru fi asediatu usurarii, ici colea și boierii, atunci se stea gat'a cu totii, nu la 2, ci la 4 dile în septemana în brasd'a jidovésca.

Din Bucovin'a.

În timpulu de fatia sunt în Bucovin'a cinci sate ungueresci și anume András-falva, Hadic-falva, Istensegits (Tibeni), Fogodisten, (Jacobesci) și Josef-falva (Tolowa). Coloniile acestea s'au strecuratu încóce din Moldov'a. Prim'a descălecăre s'a facutu după relațiunea data de capelanulu Bonaventura Drozbatcky către reuniunea ungueresca „St. Stefanu“, în 6 Noemvrie 1772. Dara colonistii acesti'a abia pe la a. 1779 au începutu a-si face case, din cari s'au urditu satele Fogodisten și Istensegits. Conducătoriulu lor a fostu minoritul P. Mauritiu Martónfy. Parte le țiené Generalulu Splény, unu unguuru, carele se tragea din Bartfeld din Ungari'a de susu, și care era pe atunci comandante militariu. Încă în a. 1785 le-a încuviintiatu consiliulu de resbelu din Vien'a „Secuiloru reemigrati“ sume însemnate, pentru descălecăre și facerea de case. În var'a anului 1786, după ce se facusera în Hadicfalva 106 de case, era în András-falva 56, au începutu a se urdi și satulu Josef-falva.

În Aprilie 1786 încă toti ungurii din Bucovin'a n'aveau biserică, unde se se faca serviciulu divin, era câtu de invetiatoriu, abia atunci le trimise pe unulu din Sibiu generalulu Enzenberg, carele venise în țiera în loculu lui Splény. Invetiatoriulu avé de-ocamdata se locuiesca în Istensegits într'un'a casa cu P. Martónfy, ce avé se se radice din petrele bisericeii ruinate „valachice“, ce se aflá acolo.

Satele acestea s'au intaritu multu pâna în diu'a de astadi. Lânga Hadic-falva, buna-óra dincolo de apă Sucevei spre Radauti era unu satuceanu romanu Dornesci, carele se țiené de parochi'a dela Satulu-mare; acel'a a disparutu acum cu totulu și locurile au intratu în posesiunea ungurilor din Hadic. Ungurii din Bucovin'a sunt muncitori; pre lânga economia, se ocupa multu și cu carausi'a. Dara și în diu'a de astadi că și pe timpulu resboiului turcescu dintre a. 1788—1790 li se înputa, că nu prea deosebescu între „alu meu și alu teu.“ Judecatori'a din Sucév'a 'i numiá într'unu raportu din 30 Decemvrie 1803 chiaru „varg'a țieranului moldovanu.“

În tôte satele lor sunt scoli, în cari se propune numai ungueresce. Atâtu invetiatorii câtu și preotii sunt adusi din țier'a ungueresca. Cestoru din urma cu preferinția le este aminte, a latí între pastoritiilor lor, pe lânga principiile religiunii, regulele fundamentale ale economiei sanatóse de țiera. Preotulu Vás din Hadic-falva se ocupa buna-óra cu albinaritul într'unu modu, ce 'i face tóta onóra. Ne pare reu din sufletu, că nu potemu dice totu aceea și despre vre-unu preotu romanu de aici din țiera.

În anulu 1825 au fostu ei de toti cam 3100 de suflete, adeca c'amu 675 de familie; pâna în anulu 1869, adeca pâna la recensementulu din urma, au crescutu numerulu lor de au ajunsu la 8470 de suflete.

Acésta sporire că și a jidanilor e strimtorare pentru elementulu romanu, carele petrece aici în țiera într'o profunda letargia.

Societate agronomică română.

Nici o idee nu este mai poporală între romanii din acésta țiera, decâtu înființarea unei astfelu de societate. Ea ar prinde radacina asemenea semantiei celei mai sanatóse, sedita în unu pamentu fertilu și desmerdatu de o clima dulce; lucru pré naturalu că-ci unu poporu în marea lui majoritate agronomu, — fără o astfelu de societate care este sufletulu, puterea datóre de viétia, lumin'a lui conducétóre, nu pôte avé nici o pretenșiune de progressu, că-ci tóta puterea morală și materiale a unu poporu stă în concentrarea poterii sale, prin urmare progressulu pe care ilu pôte face unu poporu, stă în drépt'a proporțiune cu intrunirea poterilor sale pe terenulu întregi activitati omenesci.

Dacă amu avé o astfelu de societate, cum au deja multi sasi și unguri, nu ne amu aflá în astfelu de confusiune cum ne aflamu cu privire la nouele legi despre „regularea posesiunei“, pentru-că de timpuriu amu fi potutu lucrá contr'a unor napastuiri, care ne ameninția poporul cu o formală rapire, înbracata în forma de lege.

Loculu celu mai potrivit pentru resiedinti'a acestei societati ar fi Blasiulu. — parte pentru-că este în centrulu țierii, parte că aici mai usioru decâtu ori unde s'ar putea înființá o scóla de agromonia cu tôte cerințele ei.

Deci nimeni nu ar fi mai competentu decâtu domni de acolo, — a conchiemá câtu mai curendu o conferinția de barbati de specialitate, pentru pregătirea Statutelor și substernerea lor spre aprobare.

Urginti'a este mare, amanarea ne-va aduce totu mai mari daune morale și materiale.

J. R.

Romani'a.

— Bucuresci, 2 Aprilie st. n. (Coresp. part. a „Observatoriului.“) Sesiunea extraordinaria a celor doue corpuri legislative se va închide pe câteva dile. Érá și timpulu de a se mai face și câte o pauza în acésta pasiune de a legiferá neincetatu, a modificá totu la câte 2—3 ani legile create; a legiferá în veci, pentrucă se nu remana nici doue luni în anu spre a mai si aplicá din legi, a guberná și administrá în liniste, era nu între certe necurmăte, nu în fug'a mare. Passiune ungueresca și romanésca este acést'a, care amerinția se tréca într'o bóla periculósa. S'au votatu atâtu în Ungari'a câtu și Romani'a dela 1867 încóce încă si legi de acelea, care în aceste staturu se voru aplicá numai de către generațiunile viitórie s'au nici-odata.

Conformu noielor statute ale Academiei științifice române, sesiunea s'a ordinară fu deschisa în 18.30 Martiu a. e. de către onorabilulu domnu presiedinte Ioanu Ghic'a, în presentia unu frumosu numeru de membri; dara deschiderea solemnă se facu eri joi de către M. S. R. Domnitoriulu Carolu I cá presiedinte onorariu alu Academiei.

Precis la 1 ora p. m. M. S. R. ocupandu foto-liulu de presiedinte invită pe locutiitoriuu secretariulu generalu se dea lectura cataloguluu membriloru, dupa care suveranulu presiedinte ridicandu-se de pe scaunu pronuntia urmatoriele sentintie scurte, dara semnificative:

„Sunt mandru ca amu ocaziunea de a deschide cea de antai a sesiune a Academiei. Speru ca sciintiele, limb'a si literatur'a romana voru prospera prin ingrijirea acestui corpu academicu si voru indestula dorintiele natiunei. Declaru sesiunea deschisa.“

Dupa acesta se ceti raportulu de preste optu luni trecute dela inchiatierea activitatiei desvoltate in cei 12 ani de catra Societatea academica, din ale carei elemente s'a compus Academia actuala ca corpu alu statulu. Acelu raportu are cateva parti instructive; preste puçinu ilu veti ave.

Dupa terminarea raportulu M. S. R. invita pe dn. dr. si professoru Bacaloglu a'si pronuntia discursulu seu de receptiune ca membru alesu in a. tr. Materi'a ce'si alesese era despre Calendariu, analisatu din cea mai departata anticitate, din diverse puncte de vedere, era conclusiunea s'a logica fu: se adopte si statulu Romaniei catu mai curendu Calendariulu gregorianu. Dn. Ioanu Ghic'a facu responsulu seu academicu catra recipiendariu, elaboratu cu multa eruditie. Dupa ridicarea siedintiei inainte de a trece in sectiuni M. S. D. binevoi a conversa cu cei mai multi membrii presentii, atatu in cestiuni literarie si sciintifice, catu si in cele economice ale Academiei, apoi chiamatu la alte afaceri grele de regente se departa insotitu de binecventuritele tacute ale tuturor amiciloru sciintiei, carii se potu fali cu totu dreptulu, ca ei au Domnitoriu „in pace et bello, utraque republica clarum“.

Mai sunt anuntiate cinci discursuri de receptiune si la sectiunea istorica „Biografi'a filosofulu Artur Schopenhauer,“ ale carui doctrine pessimiste au strabatutu de cativa ani si la romani, unde in locu de a fi aprofundate si supuse la critic'a ce o merita, ele au ajunsu unu simplu obiectu de conversatiune superficiale, ca ori-ce altu obiectu de moda.

Membrii Academiei cati s'au aflu in capitala, au tinutu preste 30 de siedintie. Lucrarile loru se potu vede din processele verbali publicate in „Monitoriuu oficialu“ dela Juliu pana in Martiu, era cele mai de frunte se afla contrase in raportulu secretariulu generalu, ale carui agende pana la reintorcerea s'a din strainatate unde, se afla din tomn'a trecuta spre a'si restabili sanatatea multu alterata, le indeplinesce dn. B. P. Hasdeu. Lucrarile Academiei se inpartira la sectiuni, dintre cari cea istorica are vre-o diece.

La cele trei premii Nasturelu-Herescu, Lazaru si Eliadu, de cate 4 si 5000 franci au concursu 22 de auctori! Probe de traductiuni din classicii elini si latini au mai intratu si pe anulu acest'a vre-o optu.

Tote lucrarile Academiei se voru pote cunoște successive din processele verbali, care se publica regulatu in Monitoru, era din trecutu in Annalele academice.

Dupa o era lunga si grea, inse mai multu seca din lipsa de ninsore mai multa, Marti spre Mercuri a ploatu tare cu ventu aspru si de atunci este totu frigu, cu ceriulu incarcatu de nuori. Plói'a inse era forte necesaria.

Sciri diverse.

— (Spre informatiunea) acelu p. t. dni, cari voru voi a lua parte la conferentia juriconsultiloru din Sibiu, ce se va tiené Dumineca in 11 l. c. la 4 ore p. m. in sala „Asociatiunei transilvane“ strad'a Cisnadii Nr. 7, ne aflamu indemnati a le face cunoscutu, ca aicea la Sibiu sosese numai unu singuru trenu pe di, la 12^{3/4} ore p. m. Domnii participatori voru face dar' bine se isi aléga trenulu asia, ca se nu fia necessitati a astepta preste 12 ore la statiunea intermediara Copsi'a. Totu pentru inlesnirea dloru observamu, ca pe liniile calei ferate transilvane sunt in circulatiune bilete de drumu tour si retour cu pretiu scadiutu si ca aceste bilete se dau pe terminu de 8 zile.

Ne asteptamu si nu ne indoimu, ca toti acei barbati iubitori de patria si natiune, alesi si chiepati, se voru grabi a lua parte la acea conferentia, in care se va tracta despre un'a din cele mai vitale cestiune nationale. Se fia dar' bine-veniti in numeru catu se pote mai mare si mai respectabilu, pentru ca asia, cu poteri unite si luminate se potemu conlucra la apararea si salvarea multu cercatei nostre natiuni.

— (Incendiu.) Joi ser'a intre 8 si 9 ore s'au intemplat unu mare incendiu in invecinat'a comuna romanésca Bungardu. Foculu s'au aprinsu prin culpabil'a negligentia a unui servitoriu, care dupa ce au datu nutretiu la vite, au adormitu cu pip'a aprinsa in grajdu. Foculu ajutat de unu ventu furtunosu au duratu pana la 4 ore din di, consumandu preste 30 de case, impreuna cu tote edificii economice. Doui omeni si-au aflu mórtea in flacari, era alu treilea, care sarise in ajutoriuu unu cumnatu alu seu, inca au fostu copriusu de flacari si au suferitu astfelu de arsuri cumplite, in catu in decursulu transportarei sale la spitalulu civilu din Sibiu, si-au datu sufletulu intre doreri infricosiate. Pre langa aceste trei vietie omenesce, au mai peritu inca si preste 40 de animale domestice. Daun'a causata acestei misere si nefericite comune, se evaluédia la preste 12,000 fl. v. a.

Ajutoriu materialu si catu s'ar pote mai mare este de cea mai mare urgentia pentru acesti nefericiti confrati ai nostrii.

Nu potemu lasa neobservata inpregiurarea, ca cu ocaziunea acestui incendiu, intemplat la o distantia numai de 1/2 ora de Sibiu, pompierii cetatii „s'au destinsu prin absentia loru“. Aflamu ca indata dupa signalisarea incendiulu, unu despartimentu de pompieri au pornitu spre loculu incendiulu, dara s'au intorsu dela jumetatea drumulu, subt pretectu, ca acea comuna nu apartiene de asia numitulu „rayon“ alu pompieriloru din Sibiu. Déca acest'a ar fi intr'adeveru asia, apoi ne simtimu indemnati a ne esprima adenc'a nostra parere de reu, ca organele ce se afla in capulu institutiunei pompieriloru sibiani, nu se indemnara a face si fatia cu nenorocit'a comuna romanésca Bungard o laudabila esceptiune, asia, precum s'au facutu si de altadata, candu au arsu in vre-o comuna sasésca din apropierea Sibiulu, de si ea nu cadea in „rayonulu“ pompieriloru aceste cetati. Suntemu inse prea dispusi a presupune, ca déca bravii pompieri ai Sibiulu au lipsitu de ajutoriu loru atatu de pretiosu pe nefericiti incendiati din Bungard, acest'a nu au fostu o fapta intentionata, ci numai o regretabila neintielegere, pentru ca se nu dicemu eróre. Speramu ca pe viitoriu in astfeiu de casuri ca si celu din Bungardu, capii conducetori ai pompieriloru voru fi mai puçinu scrupulosi in aplicarea acelu puncte ale regulamentulu, prin cari se ficsédia marginile „rayonulu“ in care se intinde activitatea acestei institutiuni salutara si umanitara.

Merita cea mai deplina recunoscintia pompierii voluntari ai comunei invecinate Sielimberu, cari n'au pregetatu se alerge in numeru completu in ajutoriuu bungardieniloru, lucrandu cu o perseverantia laudabila, in decursu de 6 ore incheiate la potolirea foculu.

Vineri, a dou'a di dupa incendiu, d. vice-comite Aug. Senor s'au dusu la fati'a loculu, au facutu dispositiunile necesarie pentru scutirea provisoria a acelu nefericiti, cari remasera fara coperisiu si au inpartitu intre densii ajutore de 5, 7 pana la 14 fl.

— (List'a Nr. 11 a contribuitoriloru in cursu la comitetulu subsemnatu in folosulu inundatiloru.)*

(Urmare si fine din Nr. 24.)

g) Colectati prin diaconulu N. Abramescu professoru in Giurgiu. Mutiuni Vasile 50 bani, Nicolescu Barbu 1 leu, Ioanescu Evilianu 1 leu, Ionescu Constantinu 1 leu, Mibaiescu Teodoru 50 bani, Mibaiescu Marinu 50 bani, Stanculescu Demetriu 50 bani, Dumitrescu Stefanu 50 bani, Statescu George 50 bani, Stefanescu Tanase 50 bani, Nenulescu Michailu 50 bani, Stefanescu Teodoru 30 bani, Zanfirescu Ioanu 50 bani, Christescu Atanasie 50 bani, Angelescu Constantinu 50 bani, Angelescu Ioanu 50 bani, Nicolescu Ioanu 50 bani, Popescu Haralambie 30 bani, Dumitriu Dumitru 30 bani, Iliescu Ioanu 50 bani, Parisianu Mateiu 20 bani, Dumitrescu George 50 bani, Stoenscu Nicolae 50 bani. Subscriitorii acestei liste sunt toti elevi din cl. I, dela scol'a Nr. 2 de baieti din Giurgiu. Totalu 12 lei 10 bani.

h) Colectati prin dlu A. Andrescu primariulu urbei Zimnicea. Societatea de binefaceri din Zimnicea 20 lei, Locot. Const. Nicolaide 5 lei, Sub-Loc. N. Niculau 3 lei 70 bani, Nae N. Selimescu 10 lei, Michailu Georgiu 3 lei 70 bani, Vencu Nabodcof 2 lei, Ioanu Apostolescu 2 lei, G. Antonescu 1 lei, Preotulu Daniilu Duhovniculu 2 lei, Ch Casasovici 1 leu, G. H. Dencof 1 leu, D. Mandafuni 5 lei, Pandele Radulescu 3 lei 70 bani, Domocosiu Iosef 4 lei, Ghic'a Georgescu 3 lei 70 bani, Anghelu Marinovici 1 leu, D. Angelescu 5 lei, G. N. Tatianu 2 lei, I. Marienescu 1 leu, I. I. Titieiu 10 lei, St. Vasilescu sergentu majoru 3 lei, St. Angelescu 10 lei, A. Andrescu 5 lei. Totalu 105 lei 80 bani.

i) Colectati prin dlu A. Popovici din Bucuresci.

*) Cuitarile sumelu tramise la acestu comitetu voru urma prin publicare in diariile de aici „Observatoriuu“ si „Telegrafulu romanu“. La cerere inse, sumele se voru cuita si separatu.

I. G. Manu 50 lei, L. Nedelcovici 5 lei, E. L. Semo 3 lei 70 bani, D. Semo 3 lei 70 bani, A. Nedelcovici 3 lei 70 bani, A. H. Ioanu 3 lei 70 bani, Andreiu A. Popovici 30 lei. Totalu 99 lei 80 bani.

k) Colectati prin dlu Tom'a Bobescu din Giurgiu. Tom'a Bobescu 10 lei.

l) Colectati prin dlu Colonelu V. Costa-Foru. Catulu (militaru) 5 lei, Capitanu Scribanu 1 leu, I. G. Ioanescu 4 lei, Anonimu 5 lei, Anonimu 5 lei, D. Panaitescu 2 lei, Marinu Mihalache 2 lei, Capitanu Mulacs'a 3 lei 70 bani, sub-loc. Marinescu 2 lei, Capitanu Petrescu 2 lei, locot. G. Seinescu 2 lei, Danescu 2 lei, colonelu Costa-Foru 7 lei 40 bani, locot. Col. Telemanu 5 lei, maioru Tudorache 3 lei, locot. Sergescu 2 lei. Totalu 53 lei 10 bani.

Totalu 500 lei fl. 225.—
Totalu cu dio'a de astadi fl. 2192.80
Sibiu, 12 Martiu n. 1880.

Comitetulu centralu pentru ajuto-rarea inundatiloru.

Locu deschisu.)*

Sibiu, finea lui Martiu 1880.

Amu avutu onore a servi comunelu: Netotu, Joasiu, Hurediu si Sevestreni din districtulu Fagarasiulu in calitate de notariu cercualu in decursulu aniloru 1870 inclusive 1875.

Toem'a in decursulu acestoru ani au intratu Art. de lege XXXVIII ex 1868 in vigore. Inspectorulu regiu scolasticu de atunci dlu Rethy Lajos isi dá tota silinti'a spre a indupleca efortiile scolare, ca se declare scolele confessionale de comunale si ca se se cladésca localitati de scole corespundetorie legi.

Ca organu politico-publicu si responsabile pentru ducerea indeplinire a ordiniloru primite, punendume in buna intielegere cu efortiile scolare si folosindume de tote medilócele legali, ne-au succesu in decursu de 2—3 ani, ca in loculu colibelu ce figurau ca localu de scola, s'au radica edificii frumoase, de materialu solidu, care copriindu in sine nu numai localulu de scole, ci si locuinti'a pentru docente, ba inca in comun'a Hurediu si cancelari'a comunale.

Bucurandume de acestu resultatu am voitu alu incoroná si in podobi, si asia din pucintelulu meu salariu de 400 fl. v. a. ca notariu alu acelu comune, in proportiunea numerulu locuitoriloru, apoi a quotei cu care contribuia la salarisarea mea, in decursu de 2 1/2 ani, adeca din 1 Iulie 1873 pana la finea anulu 1875 in rate lunare amu donatu din libera voi'a mea cu totulu comunelu:

Urediu 72 fl. 50 cr.
Netotu 57 fl. 46 cr.
Sevestreni 48 fl. 34 cr.
Joasiu 60 fl. — cr.

Summ'a totala 238 fl. 30 cr.

cu scopu, ca aceste sume de bani in fia-care comuna se formeie simburele unu fondu scolasticu, din alu carui venitu la timpulu seu, inmultenduse prin capitalisarea interesselu, prin pedepse in bani, prevedute in §. 4 alu legei scolare, apoi prin alte daruri, se crésca salariile docentiloru meritati din acele comune. Acesti bani n'au avutu nimenea dreptu de a'i spessá la cladirea, séu la sustinerea edificieloru scolare, séu la procurarea requisiteloru de scola, cu atatu mai puçinu a cheltui din ei in cause administrative politice.

Sumele mai susu specificate au fostu specificate si puse in evidentiu in computurile alodiali: rubric'a „Restantia“ a resp. comune. Cu finea anulu 1875, pe candu am parasitu notariatul, in un'a replica adresata catra onoratu vice-capitanatu me rogase, ca se binevoiesca a dispune erogatiunea acelu sume de bani in Computulu alodialu si perceptiunea loru in unu Computu sub titlu „Fondulu scolasticu,“ era banii cati se aflau in numerariu, cassariulu fondulu alodialu se'i predea la cassariulu fondulu scolasticu pre langa quietantia, in presentia efortiile scolare, care apoi a fostu obligatu a eloca acesti bani la locuitorii din comune pre langa interesele legiuite si pre langa obligatiune, care a fostu a se pastra in cass'a bisericii si a se lua la inventariu; era eforti'a scolastica au fostu obligata a purta grija, ca cu finea fia-carui anu interesele se se incasédie si se se capitalisedie.

De ore-ce mi-a venitu la cunoscintia, ca sumele specificate mai susu intr'adeveru séu petrecutu din computulu alodialu in computulu fondulu scolasticu, inse bani in numerariu cassarii fondulu scolasticu si anume Ioanu Solomonu alias Becleneanu din comun'a Joasiu si George Bentia din Hurediu, cu tote ca de quietatu iau quitatu dara n'au primitu spre elocare, si asia averea fonduriloru scolare infintiate de mine, ar existá numai pe chartia, era capitalulu nici in cassa si nici elocatu nu se afla, ceea ce inse nu credu, pana nu me voiu fi convinsu.

Deci dara me adressediu catra onoratele Efortii scolare ale comunelu Joasiu, Hurediu, Sevestreni si Netotu, ca se binevoiesca in interessulu onorei loru a me convinge atatu pe mine ca fundatoriulu acelu fonduri, catu si pe onor. publicu ceterioru prin publicarea Bilantie incheiate cu finea anulu 1879 despre starea si veniturile acelu fonduri cu scopu filantropicu, — in decursulu aniloru 1876 inclusive 1879 pentru fia-care comuna separata.

Ioanu Forfota
oficialu c. r. de ratiuniu pensionatu, fostu notariu cerc.

*) Pentru articlii ce esu sub acesta rubrica, redactiunea nu ia nici-o raspundere asupra sa. Red.

Deschidere de prenumeratiune la „Observatoriulu“

dela 1/13 Aprile inainte.

Pentru acei domni abonati carii prenumera-
sera dela 1/13 Aprile 1879 pe 1 anu, dela 1/13
Juliu pe 9 luni, era altii pe 6 sau si numai pe 3
luni, abonamentul expira cu finea lunei Martiu.
Pentru-ca se nu ni se mai intemple ca cu Nrii
1 si 2 din anulu cur., rogamu pe ddni abonatii
respectivi se binevoiesca a isi descoperi vointi'a
inainte de 1/13, innoindu 'si abonamentul cu pre-
tiurile aratate in fruntea diariului: de 8 fl. pe 1
anu, 4 fl. pe 6 luni inlaintulu monarchiei, era in
afara din monarchia cu 22 franci pe 1 anu, cu
11 franci pe 1/2 anu, in auru sau in bilete de
banca sau hipotecarie, era fractiunile, anume din
Romani'a, se potu implini cu marce de posta.

Redactiunea si Editur'a.

Preturile cerealelor

si altoru obiecte de traiu au fostu la

2 Aprile st. n. in Sibiu:

Grân, dupa cualitati	1 hectolitr	fl. 9.—10.—
Grâu, amestecat	1 „	„ 7.50—8.50
Secara	1 „	„ 5.60—6.30
Papusiou	1 „	„ 5.—5.40
Ordiu	1 „	„ 4.60—5.—
Ovesu	1 „	„ 3.—3.40
Cartofi	1 „	„ —
Mazare	1 „	„ 8.—10.—
Linte	1 „	„ 11—12.—
Fasole	1 „	„ 7.—8.—
Lardu (slanina)	50 Kilogram.	„ 28.—30.—
Untura (unsôra topita)	50 „	„ 28.—29.—
Carne de vita	1 „	„ 44
Oua 10 de		„ —20

Cursuri de Bucuresti in Lei noi (franci).

22 Martiu st. v. 1880.

Obligatiuni rurale din 1864 cu 10%	1. 103 3/4 b.
Inprumutulu Oppenheim (Londra) din 1866 cu 8%	„ 109 —
Obligatiuni dominiale cu 8%	„ 102 —
— Creditu fonciariu rural cu 7%	„ 97 1/4 „
— Creditu fonciariu urbanu cu 7%	„ 91 3/4 „
Inprumutulu municipale alu capitalei din 1875 cu 8%	„ 98 1/2 „
Actiunile calilor fer. rom. (Berlin) din 1866 cu 5%	„ 53 90 „
Obligatiuni din 1868 cu 6%	„ 97.60 „
Prioritati cu 8%	„ 118.50 „
Actiunile bancii Romani'a din 1869	„ 342.— „
Daci'a, comp. de asecur. din 1871 act. (fr. 500) 8%	„ 212.— „
Romani'a, compania de asecur., din 1875 cu 8% act.	„ 76.— „
(200 l.) platitu 100	„ 80.— „
Rent'a romana din 1875	„ 80.— „
Diverse:	
Argintu contra auru	2 1/2%
Bilte hipotecarie	2 1/4%
Florini val. austriaca	„ 2.12 „
Rubl'a de chartie	„ 2.60 „

Concursu.

Pentru ocuparea postului de sub-medicu in comun'a
montana Buciumu, comitatulu Alb'a infer. proveditu:

1. cu salariu anualu de 500 fl.
2. intertentiune pentru unu calu, 120 fl.
3. bani de cortelu 60 fl. si dreptulu de pensiune
dupa normele de statu, se deschide concursu, pana la
1 Maiu a. c. st. nou.

Doritorii de a ocupa acestu postu, au de a'si
substerne petitiunile instruite cu documente, despre ca-
lificatiunea ce posedu, precum si despre perfect'a cu-
noscintia a limbei romane, la comitetulu fondului pisetalu
alu Abrudu-Rosiei. „in Abrudu“ pana la terminulu de
susu indicatu, prelanga acea observare, ca: Doctorii de
medicina, in casulu de concurgere, se voru preferi.

Dela comitet. fondului pisetalu alu Abrudu-Rosiei.
Abrudu, in 24 Martiu 1880.

Simeonu cavaleru de Balinth m. p.,
presiedinte.

(12) 3—3

Joanu Gallu m. p.,
notariu.

• Cura pentru erna. •

Wilhelm's
THE'A CURATITORE DE SANGE
antiartritica si antireumatica

a lui (1) 6 25

Franciscu Wilhelm,

far nacistu in Neunkirchen (Austri'a de josu),
a fostu folosita in forte multe casuri cu rezultatele
cele mai bune, ceea ce se probedia prin mii de scri-
sori de recunoscintia, in contra sioldinei, a reumatismu-
mului, a raneloru deschise, in contra reloru invecchite
si permanente, a raneloru care purtoieza neincetatu,
ale bubeloru pe piele, remase din morburu seksuale,
bubeloru de pe corpu si din fatia, peteloru, bubeloru
siphilitice, inflatneloru de ficatu si splina, dureriloru
hemoroidale, galbinare, suferintieloru intensive a ner-
viloru, a muschiloru si a dureriloru la incheiaturi,
greutatiloru de stomacu si de venturi, incuieriloru,
ale udului, polutiuniloru, impotentiei la barbati si
patele albe la femei, morburiloru scrofulose, inflatari
ale ghinduleloru si in contra altoru suferintie. Ates-
tatele la cerere se tramitu gratis.

Pachete impartite in 8 dose se afla cu pretiu
de 1 fl., pentru timbru si pachetare se socotescu 10 cr.
Pentru de a se aparâ de falsificata, se se cauto
cunoscutele marce brevetate si legalisate in mai
multe state.

Se afla de vendiare in Sibiu la d-nii Fried.
Thallmayer si I. B. Misseibacher.

• Cura pentru primavara. •

Banc'a generala de asiguratiune mutuala „Transilvani'a“ in Sibiu.

Contulu profiteloru si perderiloru alu sectiunei I-e pro 1879.

Venituri:	fl.	cr.	Esiri:	fl.	cr.
Premii dupa detragerea storniloru	58687	10	Premii pentru reasecurare	43550	86
Tacse	4847	84	Salarie, spese, timbre, tiparituri, spese de calatoria, dare etc.	8296	39
Provisiuni	3580	39	Amortisare din mobiliu	133	57
Venituri diverse	206	92	Amortisare din spesele de intemeiare	636	25
			Amortisare de pretensiuni dubioase	109	56
			Interese dupa obligatiunile fondului de in- temeiare	3520	—
			Reserva de premii	3228	37
			Daune solvite fl. 30075.19		
			detragendu partea reasecurata fl. 22578.83	7496	36
			Profitu pro 1879	350	89
	67322	25		67322	25

Contulu profiteloru si perderiloru alu sectiunei II-e pro 1879.

Venituri:	fl.	cr.	Esiri:	fl.	cr.
Fondulu de premii din anulu 1878	100551	49	Sume asecurate solvite	22798	10
Transportulu premiiloru din anulu 1878	6884	23	Sume pentru zestre asecurate, solvite	1000	—
Premii dupa detragerea storniloru	62070	69	Solviri pentru tontine contraasecurate	150	—
Tacse	2174	30	Reserva pentru casuri de morte insinuate	2700	—
Tacse de administrare dela tontine, arvune precludate etc.	351	49	Premii de reasecurare	2489	41
Interese si venite dela casa propria etc.	5931	40	Provisiuni de acuisitiune fl. 336.65		
Castigu de efecte	7002	15	Amortisare din provisiunea capi- talisata fl. 3553.20	3889	85
			Provisiuni de incassare	1675	74
			Salarie, spese, timbre, tiparituri, dare etc.	20833	87
			Politie rescumperate	2288	05
			Premii rebonificate	51	12
			Amortisari din mobiliu	133	57
			Amortisari din spesele de intemeiare	636	25
			Amortisare de pretensiuni dubioase	219	08
			Onorarie medicale	1624	50
			Interese dupa obligatiunile fond. de intemeiare	3520	—
			Fondulu de premii pro 1880	113082	68
			Transportu de premii pro 1880	7105	85
			Profitu pro 1879.	767	68
	184965	75		184965	75

Bilantiu in 31 Decembre 1879.

Active:	fl.	cr.	Passive:	fl.	cr.
Obligatiuni needate	170800	—	Fondulu de intemeiare fl. 30000.—		
fl. 10000 oblig. rurale a ducat. Bucovin'a fl. 93.— fl. 9300.—			subtragendu-se amortisarea fl. 1500.—	298500	—
„ 17650 oblig. rurale transilvane fl. 85.75 » 15134.88			Fondulu de premii sect. I.	3228	37
„ 6900 losuri pentru regularea Dunarii fl. 112.50 » 7762.50			„ „ „ „ II.	113082	68
„ 3000 actii a drum. de feru nordicu fl. 232.50 » 6975.—			Transportulu premiiloru sect. II.	7105	85
„ 6000 inscise dela institutulu fon- ciaru din Sibiu fl. 97.50 » 5850.—			Reserva pentru casuri de morte insinuate	2700	—
„ 200 inscise dela banc'a nationala aust. fl. 101.30 » 202.60			Fondulu de reserva pentru tontine	31341	64
„ 8800 renta in bancnote fl. 69.10 » 6080.80			Interese neridicate	2084	43
„ 21000 prior. ale l drum. de f. trans. fl. 73.30 » 15393.—			Ipoteca pe realitatea in strad'a Cisnadiiei Nr. 5	11000	—
„ 700 renta in argintu fl. 70.70 » 494.90			Fonduri de profitu rezervate din a 1877 et 1878	1177	13
„ 5000 actii ale l drum. de f. trans. fl. 112.50 » 2812.50			Fondulu de garantia sect. I.	473	42
„ 200 Oblig. Rusticale Galic. fl. 102 — » 204.			„ „ „ „ II.	982	60
„ 900 prioritati ale drum. f. Lemb.- Czern. l. Em. fl. 85.80 » 772.20			Profitu sect. I. pro 1879	350	89
„ 1200 losuri de statu 1860 1/3 fl. 133.50 » 1602.—			„ „ „ „ II. „ „	767	68
„ 3000 „ „ „ 1/1 fl. 130.— » 3900.—					
„ 300 „ „ „ 1864 fl. 166.25 » 498.75					
„ 100 losuri de statu r. mag. fl. 107.50 » 107.50					
Portofoiu de cambii	2669	68			
Inprumuturi pe efecte	6305	91			
Inprumuturi pe politie	24519	77			
Inprumuturi pe politie de tontine	3010	—			
Pretensiuni la agenturi	31552	47			
Anticipatiuni la Inspectori si conto pro diversi	5223	41			
Debitori diversi	30525	96			
Mobiliu, tablu firmale si tablitie	6852	73			
Spese de intemeiare	24177	58			
Provisiuni capit-hs-te	52767	45			
Realitatea in strad'a Cisnadiiei Nr. 5	36000	—			
Casa	1299	10			
	472794	69		472794	69

Dr. Wilhelm Bruckner m. p.

Dr. A. Brote m. p.

Conturile de susu si bilantiulu s'au aflu in consonantia cu registrele respective.
Sibiu, in 17 Martiu 1880.

Comitetulu de revisiune:

Josifu Schuster m. p.,
consiliariu de fin. in pensiune.

Georg Mike m. p.,
directoru la directiunea fin.

Dr. J. Nemes m. p.,
advocatu.

Editoru si redactoru responsabilu: G. Baritiu.

Tipariulu lui W. Kraft.